

Kanepi Gümnaasium

**REFERAADI
VORMISTAMISE
JUHEND**

Kanepi 2023

Sisukord

REFERAADI VORMISTAMISE JUHEND	1
SISSEJUHATUS	3
1. REFERAADI VORMISTAMISE NÕUDED	4
1.1. Referaadi ülesehitus.....	6
1.1.1. Tiitelleht	6
1.1.2. Sisukord.....	7
1.1.3. Sissejuhatus	7
1.1.4. Töö põhiosa	7
1.1.5. Tabelid ja joonised töö põhiosas	8
1.1.6. Kokkuvõte	9
1.1.7. Kasutatud kirjandus.....	9
LISAD.....	10
Lisa 1. Tiitellehe näidis.....	10
Lisa 2. Joonised töö põhiosas	11

SISSEJUHATUS

Referaadi koostamine valmistab õpilast ette põhikoolis loovtöö ja gümnaasiumiastmes uurimistöö kirjutamiseks. Referaadi kirjutamise eesmärgiks on süvendada õpilase oskusi tööks allikatega, saada materjali otsimise ja selle analüüsimise kogemus, mille kaudu omandatakse uusi ainealaseid teadmisi.

Referaat on teatud probleemi või teema kokkuvõtlik ülevaade, mille koostamisel tuginetakse eelkõige ainealaste allikate uurimisele. Heas referaadis on kasutatud erinevaid allikaid, see on selgelt arusaadav, sisukas, korrektselt vormistatud ja vajadusel (kokkuleppel juhendajaga) sisaldab referaadi koostaja omapoolset arvamust või järeldust.

Referaat tuleb vormistada vastavalt Kanepi Gümnaasiumis kehtestatud juhendile.

Referaadi teema valib õpilane ise või antakse see õpetaja poolt. Referaate koostatakse Kanepi Gümnaasiumi kõikides kooliastmetes. Referaat on õpilase iseseisev töö, mida juhendab aineõpetaja.

1. REFERAADI VORMISTAMISE NÕUDED

Referaat koostatakse A4 formaadis vertikaalse asetusega (*portrait*), virtuaalses või pehmes köites.

Tabel 1. Referaadi vormistamise nõuded

Referaadi osa	Laadi (<i>Style</i>) nimi	Määrangud
Referaadi pealkiri	Normal	<i>Times New Roman</i> , tumedas kirjas lehe keskel, trükitähed, paks kiri (<i>Bold</i>), kiri 18
Töö põhitekst	Normal	<i>Times New Roman</i> , 12 pt, reavahe 1,5, lõiguvahe pärast 6 pt, rööpjoendus
I taseme pealkiri Peatüki pealkiri	Heading 1	pealkiri algab uuelt leheküljelt, kiri 16 pt, paks kiri (<i>Bold</i>), vasakjoendus, läbivad suurtähed, araabia number, numbri ja pealkirja teksti vahel on tühik, pealkirja ja teksti vahel üks tühi rida
II taseme pealkiri ehk alapeatüki pealkiri ehk jaotise pealkiri	Heading 2	kiri 14 pt, <i>Bold</i> , vasakjoendus, eelmise tasemega seotud araabia number, millele eelmise taseme järel on punkt (nt 1.1.), enne ja pärast pealkirja jäetakse üks tühi rida
III taseme pealkiri ehk alapeatüki pealkiri ehk alajaotise pealkiri	Heading 3	kiri 14 pt, <i>Bold</i> , vasakjoendus, eelmise tasemega seotud araabia number (nt 1.1.1.) peale pealkirja jäetakse tühi rida
Tabeli pealkiri	Caption	tabeli kohal, <i>Times New Roman</i> , kiri 10 pt, vasakjoendus, nummerdatakse araabia numbritega
Joonise allkiri	Caption	joonise all, <i>Times New Roman</i> , kiri 10 pt, vasakjoendus,

		nummerdatakse araabia numbritega
Tabelis olev tekst		kiri 12 pt, vasakjoondus, reavahe 1,0
Referaadi ülesehituse pealkirjad: Sisukord Sissejuhatus Töö põhiosa peatükid Kokkuvõte Kasutatud kirjandus Lisad	Heading 1 Pealkirju ei nummerdata	pealkiri algab uuel leheküljelt, kiri 16 pt, paks kiri – <i>Bold</i> , vasakjoondus, läbivad suurtähed, pealkirja ja teksti vahel üks tühi rida
Leheküljenumbrid		<i>Times New Roman</i> , 12 pt, joondus lehe keskele, tiitellehte ei nummerdata

- Tekst rööpjoondatakse, st joondatakse nii, et servad jäävad sirged (*Justified*).
- Referaadis taandridu ei kasutata.
- Lehe servadest jäetakse ruumi 2,5 cm ülalt ja alt; 2,5 cm paremalt ning 3 cm lehe vasakust servast.
- Kõik referaadi iseseisvad osad (sisukord, sissejuhatus, töö põhiosa peatükid, kokkuvõte, kasutatud allikate loetelu ja lisad) algavad uuel lehelt.
- Alapeatükk eraldi lehelt ei alga.
- Alapeatüki pealkirja ette ja järele jäetakse üks tühi rida.
- Kui alapeatükk juhtub algama uuel lehelt, siis pealkirja ette tühja rida ei jäeta.
- Kui alapeatüki pealkirjaga samale leheküljele mahub ainult üks rida järgnevat teksti, alustatakse uuel lehelt.
- Pealkirja lõppu punkti ei panda.
- Pealkirjades sõnu ei poolitata ja lühendeid ei kasutata.
- Peatükkide pealkirjad paigutatakse lehe vasakusse serva.
- Sisu ja pealkirja vahele jäetakse üks tühi rida.
- Kõik leheküljed tiitellehest kuni lisadeni nummerdatakse.

- Tiitellehele leheküljenumbrit ei märgita.
- Kahe sõna vahele trükitakse üks tühik. Kirjavahemärkide ette tühikut ei panda. Kirjavahemärkidele (. , ; : ! ?) järgneb tühik. Sulgude ja jutumärkide puhul on tühikud väljaspool. Sidekriips seotakse ilma tühikuta sõnaga, mille juurde ta kuulub; mõttekriipsu ümber on tühikud.
- Lühisõnalised arvud kirjutatakse sõnadega (üks-üheksa, kümme, sada, tuhat, miljon, miljard), ülejäänud numbritega.
- Salvestada Wordi dokumendina, oluliselt mahukamaid faile pdf-formaadis.

1.1. Referaadi ülesehitus

Referaadil on kindlad alajaotused:

- tiitelleht (vt lisa 1);
- sisukord (vt lisa 2);
- sissejuhatus;
- töö põhiosa (tekst, pildid, graafikud, joonised);
- kokkuvõte;
- kasutatud allikate loetelu;
- lisad (kui on).

1.1.1. Tiitelleht

Tiitellehel on:

- õppeasutuse nimi (tiitellehe ülaserivas keskel, kirja suurus 16);
- Töö pealkiri (8ndal real, paks kiri – *Bold*, tumedas kirjas lehe keskel, trükitähed, kirja suurus 18);
- töö liik (referaat, järgmisel real töö pealkirjast allpool keskel, kirja suurus 16);
- Töö koostaja ees- ja perekonnanimi (3. real pärast tööliiki paremas servas, paks

kiri – *Bold*, kirja suurus 16);

- klass (järgmisel real nime all, paremal serval, kirja suurus 16);
- töö juhendaja nimi (3. real pärast klassi paremas servas, kirja suurus 16);
- töö valmimise koht (linn) ja aasta (viimasel real lehekülje keskel, kirja suurus 16).

Tiitellehe näidis lisa 1.

1.1.2. Sisukord

- Sisukord vormistatakse põhiosa valmimise järel.
- Vormistus *Times New Roman* kirja suurus 12 pt.
- Sisukorras näidatakse kõigi töö alajaotuste täielikud pealkirjad, alajaotiste järjenumbrite ning leheküljenumbritega.
- Sisukorras antakse ainult alajaotuse alguse leheküljenumber.
- Sissejuhatus, kokkuvõte, kasutatud allikate loetelu ja lisad ei kuulu peatükkidena nummerdamisele.
- Kõik antud töö lisad tuuakse sisukorras koos pealkirjaga.
- Enne automaatse sisukorra tegemist vaata pealkirjade vormistamise juhendit. Vaata juhendi sisukorda.

1.1.3. Sissejuhatus

Sissejuhatuses põhjendatakse teema valikut ning antakse ülevaade töö eesmärgist.

Sissejuhatusse jooniseid ja pilte ei lisata.

1.1.4. Töö põhiosa

- Referaadi sisu ja alajaotused sõltuvad teemast ning põhiosa peatüki peavad olema sisulis-loogiliselt üksteisega seotud ning moodustama teemale vastava terviku.
- Tööle võib lisada ka illustreerivat materjali – fotosid, jooniseid, graafikuid jmt.
- **Referaadi koostamisel peab õpilane kasutama vähemalt kolme erinevat**

allikat. Soovitatav on kasutada autoriga allikat.

1.1.5. Tabelid ja joonised töö põhiosas

- Kõik töö põhiosas esinevad tabelid ja joonised nummerdatakse araabia numbritega kogu töö ulatuses ja pealkirjastatakse.
- Tabeli number ja pealkiri kirjutatakse enne tabelit.
- Joonise number ja pealkiri kirjutatakse pärast joonist. Vt Lisa 2.
- Jooniste alla kuuluvad kõik diagrammid, graafikud, geograafilised kaardid, joonistused, skeemid või fotod.
- **Kui tabel või joonis ei ole referaadi koostaja poolt tehtud, siis tuleb kindlasti kasutada viidet tabeli/joonise all, joonise pealkirja lõpus ja kasutatud allikate loetelus** (Viitamine vastavalt Kanepi Gümnaasiumi viitamise juhendile).
- **Samuti tuleb viidata referaadi autori enda poolt tehtud tabelitele/joonistele.**
- Kui enda tehtud tabeli või joonise koostamiseks on kasutatud teiste andmeid, siis viidatakse sellele referaadi sisus. Vt Kanepi Gümnaasiumis kehtivat viitamisjuhendit.
- Teksti põhiosas olevad tabelid ja joonised peavad olema vastavuses referaadi sisuga ja neile peab olema teksti sees viidatud.

Näide: Mägra iseloomulikuks tunnuseks on kolm laia valget vööti, mis jooksevad nina juurest kõrvade taha (vt Joonis 7).
- Tabelid ja joonised paigutatakse kohe pärast seda lõiku, kus neile on teksti sees viidatud ning on joondatud vasakule äärelle.
- Tabelit või joonist ei paigutata nii, et selle ümber oleks tekst.
- Suuremad tabelid (rohkem kui pool A4 leheküljest) paigutatakse töö lisadesse ja neile viidatakse samuti töö sisus.
- Referaadis ei tohi olla jooniseid ja tabelleid, millele ei ole töö sisus (teksti sees) viidatud.

1.1.6. Kokkuvõte

- Kokkuvõttes antakse ülevaade, mida õpilane referaati koostades õppis ja teada sai. Kokkuvõttes võib avaldada oma arvamust.
- Kokkuvõttes ei viidata allikatele.
- Referaadi sissejuhatus ja kokkuvõte moodustavad ühtse terviku, nii et ainult neid lugedes saaks kõrvalseisja ülevaate referaadi sisust.
- Kokkuvõttesse jooniseid ja tabeleid ei lisata.

1.1.7. Kasutatud kirjandus

Kasutatud allikate loetelus tuleb välja tuua kõik töö koostamisel viidatud allikad. Töö käigus kasutatud allikaid, millele töös viidatud ei ole, kasutatud materjalide nimekirjas ei kajastata. Viitamisnõudeid on käsitletud Kanepi Gümnaasiumi õpilastööde viitamisjuhendis (võimalik leida kooli koduleheküljelt).

LISAD

Lisa 1. Tiitellehe näidis

Kanepi Gümnaasium

REFERAADI VORMISTAMISE JUHEND

Referaat

Tähe Tund

8. klass

Kaarel Kaalikas

Kanepi 2023

Lisa 2. Joonised töö põhiosas

Joonis 1. Kanepi Gümnaasiumi õpilased ja õpetajad Euroopa Parlamendis lippude taustal (2013)

Joonis 2. Rebane. (Savisaar, 2011)